

L'ALTRE VESSANT DE LA SERRA DE FINESTRES

UNA PASSEJADA PELS CINGLES DE COSTABELLA

Fa poc més d'un any, entrarem a la serra de Finestres pel vessant de Mieres. Avui hi accedirem pel costat de Sant Aniol, més concretament pels cingles de Costabella.

Deixats els vehicles prop de l'església de Sant Aniol de Finestres (350 metres d'altitud), que es l'últim municipi de l'extrem sud de la comarca de la Garrotxa i capçalera de la conca de la Llémèna.

Comencem a caminar, per pista de terra, direcció Costabella. Mentre passem per diverses masies, la **Granada**, la **Faja**, **Purleda**, veiem al fons els cingles de Costabella i el cingle de Can Barretina que s'alcen majestuosament per damunt de la vall i per on passarem més endavant.

Passem per la iera de **Costabella**, casa pairal i resguard d'aquest paratge, amb prudència i respecte, per no trencar el tan difícil equilibri que els seus estadants, des de fa dècades, mantenen amb l'entorn.

Ja al darrera de la casa i després de les **Saleres** comencem a enfilarnos amb ganes. Pugem per corriol dret i força endimoniat, ja que el vell **camí dels Matxos** resta perdut i embardissat. Al cap de poca estona assolim el camí que passa per la **lleixa del Favar**. Ara continuem pujant lleugerament per la lleixa, a mig aire dels **cingles de Costabella**.

Creuem el **clot de Can Barretina**. Damunt nostre costa de trobar, sota el fullam i les bardisses, la **font de Can Barretina**. Poc més endavant, deixem el camí de la lleixa, que ens duria fins el santuari de Finestres, i trenquem a l'esquerra. Pugem de valent fins a tornar a creuar altre cop el torrent. Un tir de pedra i freguem les parets de **Can Barretina**. És una casa molt petita i en Pere de Costabella no l'ha vist mai habitada. Als seus estadants de feina no els en faltava pas, ja que forces feixes l'envolten.

Deixem les runes de la casa, submergides altre cop, en el treball silenciós d'integrar-se a la natura i pugem a trobar el camí que passa per la **lleixa del Godall**. El seguim pocs metres a la dreta, fins embrancar amb el camí (953 m.), que els habitants de les cases d'aquests paratges utilitzaven per anar al santuari de Finestres.

Nosaltres l'agafem en sentit contrari al santuari. Sortim a un espai obert, la **Serramitjana**. Baixem per aquest camí enllosat i de mal anar, fins el **pla de la**

Serramitjana, un petit planell, on ens desviem a l'esquerra per passar pel **caire de la lera del Boix** (832 m.).

Costa de creure que enmig de zones tan boscoses puguem trobar aquest cim esmolat, net de vegetació i amb una vista a vol d'ocell: dominem les valls de la Llémèna i a la dreta del puig de la Suca la gran casa de la Plana i al seu damunt el volcà de la Conagra i la Casanova de les Medes. Més a la dreta les runes de la Rovirota i al seu damunt el Mas Ventós.

Davallem pel cim fins el **collet de la lera del Boix**. Obviem el **camí de la Suca** i el **camí dels Lims**, que marxen cap a ponent i cap a solixent, i ens endinsem per cloterals on el boix es el rei.

De seguida, remuntem per passar a frec de les runes de dues cases, primer per la **Rovira** i després per la **Rovirota**. Estan situades en un emplaçament privilegiat, a solell i resguardades de la tramuntana per la serra de Finestres.

La Rovira, la Rovirota, Can Barretina, la Plana i Mas Ventós pertanyien al santuari de Finestres.

Un corriol curt, i encara de bon passar, ens condueix a la **font de la Rovirota**. Enmig del fondal trobem un viver amb rentadora i la font bastida de pedra, però malauradament seca.

Per pista i per camí vell travessem una fageda solitària, acompanyada de grèvol i de boix, i davallem cap a la Plana. Passem per la **Serradora**, en el **clot de Matabous**. El topònim ens recorda que en aquest indret va funcionar durant anys una serradora que tallava travesses pel tren.

Els camps del **quintà de la Plana** ens condueixen fins la que fou gran casa senyorial de la **Plana** (705 m.). Deshabitada, dol de veure com es va degradant, any rere any.

Prop de la casa enfilem un bon camí que ens pujarà fins la **Casanova de les Medes** (825 m.) i el **volcà de la Conagra**. Ens hem tornat a enlairar i en aquest magnífic espai obert de la Conagra tenim bones vistes del Puigsallança i de Finestres, amb la casa de Mas Ventós al nostre davant mateix.

Per camí ample davallem suaument cap a **Sant Joan de les Medes**, que ens encisarà només d'arribar-hi. La cabanya i la iera del Serrat (fa uns 12 anys s'endugueren les pedres de la casa per fer marges per una vinya prop de les Encies) i l'**Aulina de la Cabanya** ens donen la benvinguda. La senzillesa i la construcció curiosa de la petita ermita de Sant Joan es mereix la nostra atenció. A l'altre costat dels camps ens miren amb tristesa les runes de la casa de **Gobert** i un xic més amunt, trobaríem les de la **Cadavall**.

Caminem travessant aquest espai tan bonic i que havia estat ple de vida. Davallem per feixes amples cobertes de flors, amb marges vermellosos, fets de pedra volcànica de la Conagra, fins la pista de les Encies.

Just damunt de la font dels Socals, deixem el nostre camí per anar a veure el **pas** o **pont del Diable**, en el **torrent de la Plana**. Un pont natural entre penya-segats, on el diable ens té preparat un parany, segons conten les rondalles de vora el foc.

La **font dels Socals** és de les poques que ragen per aquests verals, tot i que ha minvat molt el seu cabal. Potser es ven massa aigua a dins de garrafes i les fonts se'n ressenten?

Baixem pel **camí de la Mina** entre el **rec de la Font dels Socals** i el **torrent de la Plana**. La **Mina** és una enfonsada al costat esquerra del camí. Diuen que per anys era més fonda i que s'havia treballat extraient-ne material.

Al final de la baixada el camí creua el **torrent de la Plana**, però primer paga la pena d'anar a veure la **cova dels Trabucaires**. Una magnífica bauma, vora el torrent. Si pogués parlar, la d'anècdotes que ens explicaria dels personatges que al llarg dels segles s'hi deuriem abrigar.

Mig tapades per la vegetació treuen el nas les runes de **Ca l'Anneta**, a l'altre costat del rec de la Font dels Socals.

Ens enfilem a trobar la carretera que baixa de les Marrades i que ens baixarà cap a Sant Aniol.

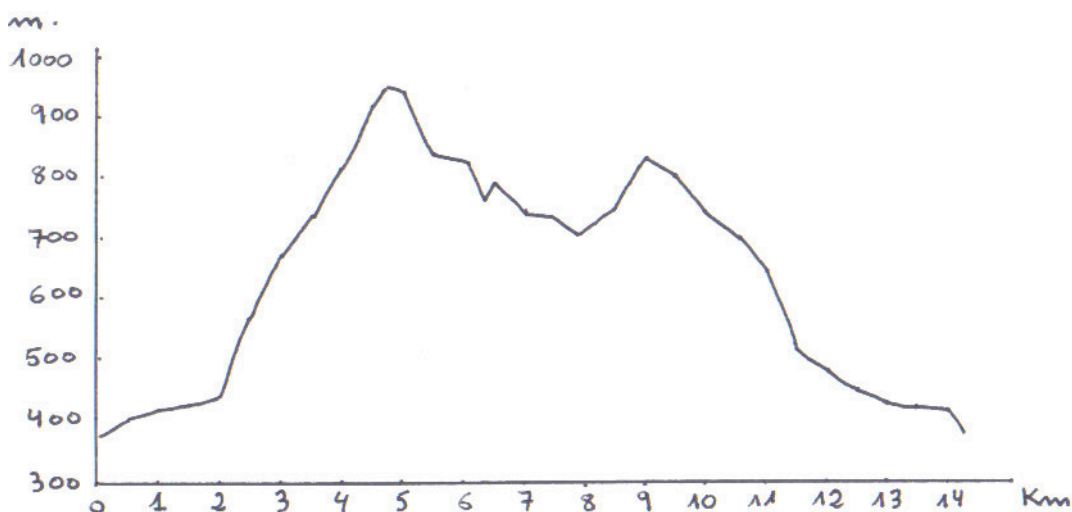
Després de creuar el **torrent dels Llims** passem pel **paratge del Forn de la Faja**. Diuen que hi havia un forn i que la carretera el va espatllar. Unes pedres negres, com recremades, afloren al costat del camí. Quan el torrent dels Llims es congria amb la unió dels de la Plana i de la font dels Socals, forma la **riera de les Medes**. Més avall canvia, amb el nom de riera de la Llémèna.

Abans del trencall a Costabella davallèm, pels camps ermats de sota la Faja, cap a la Telleda. Creuem la **Llémèna**, ben pobra d'aigua, i una vella canalització, ara inutilitzada, que conduïa l'aigua des de la **Resclosa**, a la riera, per regar els camps de la Telleda. Ara anem pel **camí d'Anar a Missa** dels estadants de les Medes, que passa per Ca l'Anneta.

Deixem la **Telleda** a la nostra dreta. Fem un tram enquitranat i, poc després de **Can Serrat**, ens adjuntem amb el **camí d'Anar a Missa** de les cases del veïnat de Costabella.

Deixem la carretera i, per corriol entre camps, arribem a l'**església de Sant Aniol de Finestres**, no gaire lluny de on hem deixat els cotxes.

(Informació facilitada per Pere Torra de Costabella)

Diumenge, 13 d'abril de 2008

Excursió organitzada pel Centre Excursionista de Banyoles i l'Associació d'Amics de la Serra de Finestres i de l'entorn de Mieres